

Landsorganisasjonen
Youngs gate 11
0181

Vår sak nr.: 2016-AR-02214

Deres ref.: 16/2138-2 691.0/MABR

Dato: 14.10.2016

HØRING - FORSLAG TIL TRE NYE FORSKRIFTER TIL LOV OM VERNEPLIKT OG TJENESTE I FORSVARET M.M.

Bakgrunn

Norsk Tjenestemannslag vil i det følgende gjennomgå vernepliktsforskriften og heimevernetsforskriften. Forslaget til ny forskrift om tjeneste for militært tilsatte og sivilt tilsatte er ikke behandlet i noen grad da vi ikke finner at det er gjort vesentlige og materiell endringen i forhold til gjeldende forskrift.

NTL er enig i utgangspunktet for lov og forskriftsendring, nemlig å modernisere og forenkle språket for å gjøre teksten mer tilgjengelig for innbyggerne og de som skal forvalte loven. Vi er av den oppfatning at enkelte formuleringer i kan misforstås og bør presiseres ytterligere.

Forskrift om verneplikt og heimevernstjeneste (vernepliktsforskriften)

NTL vil i den følgende uttale seg om de paragrafer en anser relevant for tjenesteforhold i Heimevernet. Som det fremkommer i kommentarene til de enkelte paragrafer oppfattes skillet mellom bestemmelser som angår førstegangstjeneste, generell tjeneste og tjeneste i Heimevernet ikke tilstrekkelig presisert, slik at flere av paragrafene kan gi rom for feiltolkning. Det er vesentlig for Heimevernet at de bestemmelser som angår Heimevernet er samlet i heimevernskapittelet.

§ 3

Etter bokstav c i paragrafen kan det oppfattes at tjeneste i politiet medfører opphør av verneplikt. Dette er ikke tilfelle. Punktet bør derfor endres til «Overføres til Sivilforsvaret eller politireserven» slik at misforståelser unngås.

§ 23

Forslaget til forskrift sier at «De tjenestepliktige ... skal i to år...være reserve for den avdelingen hvor de sist hadde tjeneste.» Denne formuleringen utelukker direkteoverføring av personell fra førstegangstjenesten til Heimevernet. Ordet «skal» bør derfor endres til «kan» slik at i de tilfeller hvor det er hensiktsmessig kan foretas direkteoverføring fra førstegangstjeneste til Heimevernet.

§ 27

Tilleggstjeneste som følge av fravær uten gyldig grunn er ikke en straffereaksjon, men et behov for å trene den enkelte i ferdigheter som gjør vedkommende i stand til å utføre sitt oppdrag. Slik tjeneste bør derfor regnes som ordinær tjeneste. Dersom det fastholdes at slik tjeneste ikke skal regnes som ordinær tjeneste må forskriften angi hvordan slik

tjeneste skal registreres, og nye koder opprettes i de verktøy som benyttes for registrering av tjeneste.

Kapittel 7 generelt

Det er vanskelig å skille de bestemmelser som er av generell karakter, og bestemmelser som ikke retter seg mot Heimevernet. Det er derfor anledning til tolkning og misforståelser. Enkelte merknader under viser dette.

§ 44

Det vil være svært uheldig dersom tjenesten beregnes i antall timer. Det har vært og er en etablert praksis at tjenesten beregnes på dato. Tjeneste over to datoer godtgjøres med to dager. En kan se for seg at heimevernssoldaten innkalles fra kl. 12 ene dag til kl. 12 neste dag. Dette skal etter forslaget godtgjøres med en tjenestegjørende dag. Soldaten må likevel være fraværende fra sitt ordinære arbeide i 2 dager. I tillegg er dagens verktøy ikke innrettet mot slik beregning.

Paragrafen omhandler også godskriving av tilleggstjeneste. Slik paragrafen fremstiller godskrivningsreglene bryter dette med etablert praksis. Departementet har tidligere besluttet at tilleggstjeneste som opplæring etter Heimevernets kursrekker ikke skal godskrives som ordinær tjeneste. Forslaget sier at slik opplæring skal godskrives, men ikke hvis denne opplæringen er frivillig. Reglene sier at heimevernspersonell kan pålegges opplæring i inntil 14 dager i en tre års periode. Det er likevel slik at personell etter frivillighet gjennomfører opplæring etter kursrekker for å være skikket til stilling med mere enn 14 dager i en tre-års periode. Slik paragrafen er formulert slår den ene bestemmelsen i hjel den neste.

§ 50

Bestemmelsen i forslaget bryter med bestemmelsen i loven § 59 som sier at «heimevernsnemdene skal kreve...» Vi er enig i forslaget til forskrift, men loven går i alle tilfeller foran forskriften.

§ 65

En finner det merkelig at krav foreldes på dagen 3 år etter avsluttet tjeneste. Det viser seg stadig at senskader etter tjeneste kan opptre i svært lang tid etter avsluttet tjeneste.

§ 68

Bestemmelsen er ikke i tråd med Heimevernslovens § 69-72, men kan oppfattes som en innskjerpelse i forhold til Heimevernet. Det må bemerkes at heimevernstrening etter Stortingets bestemmelser er hhv. inntil 9 dager for befal og 6 dager for mannskaper. Belastningen for den enkelte også i studiesammenheng må anses å være liten.

§ 74

Bestemmelsen er ikke gjennomførbar i praksis. Etter forslaget § 39 har Heimevernet 30 dagers innkallingsfrist. Dersom klage på avslag skal påklages til FDs klagenevnd vil tjenesten etter all sannsynlighet være gjennomført før klagen er saksbehandlet. Det er også slik at her erstattes Generalinspektøren i Heimevernet (GIHV) som klageinstans med FD. Dette kan ikke være intensjonen. NTL foreslår derfor at klageadgang for avslag på søknad om utsettelse fra heimevernstrening omhandles i kapitlet om tjeneste i Heimevernet.

Forskrift om råd, utvalg og nemnder i Heimevernet (heimevernsforskriften) med forslag til instruks
§ 2

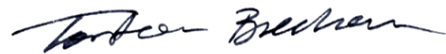
Til instruksens kapittel 5. Heimevernsnemndene:

Instruksens innretning av heimevernsnemndene betyr en vesentlig materiell endring i forhold til nåværende kommunale heimevernsnemnder. Dagens heimevernsdistrikt strekker seg i mange tilfeller over flere fylker med et stort antall kommuner. De kommunale heimevernsnemndene er ved siden av å vurdere heimevernspersonellets skikkethet også et kontaktpunkt mot den kommunale politiske ledelse og kan uttale seg om saker som angår Heimevernet i den enkelte kommune. Reduksjon av antall heimevernsnemnder fratrar nemndene kontakten med den enkelte kommune, og fratrar nemndene muligheten til uttalelse om forhold som angår kommunen. De 11 territoriale landsdekkende HV-distriktene skal ha kontakt med kommuner i sitt distrikt. Verken forskrift eller instruks viser hvilke prosesser som skal gjennomføres for valg av kommunale representanter til en eller to nemnder. I forhold til nemndenes uttalerett i forskrift vil en i praksis kunne få et dobbelt sett med distriktsråd. Med den innretning departementet foreslår er det et spørsmål om heimevernsnemndene bør nedlegges og godkjenningsprosessen for personell gjennomføres av heimevernsdistriktet i samarbeid med politiet.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Kjersti Barsok
første nestleder

Torstein Brechan
forbundssekretær